

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ของ การศึกษาและวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจา ระหว่างนักศึกษาฝึกสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การศึกษาชั้นสูงกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาที่ปรับปรุงมาจากวิธีวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาของแฟลนเคอร์ส เพื่อหาทางในการปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ตลอดจนการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษ กิจกรรมทางวาจาที่ของ การศึกษาและเปรียบเทียบ ได้แก่

1. อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดของนักศึกษาฝึกสอนกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน
2. อัตราส่วนระหว่างการใช้ให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลกับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่
3. อัตราส่วนระหว่างการใช้ให้นักเรียนพูดตามนักศึกษาฝึกสอนกับการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน
4. อัตราส่วนระหว่างการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน
5. อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอน
6. อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร เป็นนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การศึกษาชั้นสูง วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519 ที่ออกฝึกสอนวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 50 คน ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครสวรรค์ 13 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลง จากแบบวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาของแพลนเคอร์ส ซึ่งจำแนกพฤติกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียนเป็น 10 ประเภท 11 ลักษณะ

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ฝึกบันทึกและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนตามแบบของ แพลนเคอร์สจากเทปและคู่มือการฝึกของแพลนเคอร์ส จนหาความเที่ยงของการจำแนกพฤติกรรม การสอนได้ .90 และได้ออกฝึกบันทึกและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 7 ที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 6 ชั่วโมง ได้หาความ เที่ยงของการวิเคราะห์พฤติกรรม .85 แล้วจึงได้ออกสังเกต บันทึกและวิเคราะห์การสอน ภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครุศรีธรรมราช คนละ 1 ครั้ง ๆ ละ ประมาณ 20-45 นาที ได้ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์มีความถี่รวม 33,060 ครั้ง และความถี่เฉลี่ยของการเรียนการสอนในแต่ละชั้นเท่ากับ 661 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำรหัสที่ได้จากการบันทึกการสอนมาหาความถี่ของ พฤติกรรมแต่ละประเภทโดยเขียนลงในตารางวิเคราะห์ แล้วเปลี่ยนความถี่นั้นให้เป็นค่าร้อยละ หาระหัสเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละประเภทของนักศึกษาฝึกสอน ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลในรูป อัตราร้อย 6 ประเภทดังกล่าวข้างต้น และเปรียบเทียบความแตกต่างกันชั้นเรียนของอัตราร้อย จากการหาค่า H จาก Kruskal-Wallis One-Way Analysis of Variance by Ranks เพื่อหาว่าชั้นเรียนต่างกันจะมีผลทำให้พฤติกรรมการเรียนการสอนระหว่างนักศึกษาฝึกสอนและ นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพักร้อยละ 49.69 และเป็นการสอนเน้นเนื้อหา ร้อยละ 36.78 นักเรียนใช้เวลาพัก ร้อยละ 29.04 และเป็นเวลาของการเงิบหรืออู่วาย สัมสน ร้อยละ 21.27 หรือคิดเป็นอัตราร้อยระหว่างการใช้เวลาพักของนักศึกษาฝึกสอนกับการใช้เวลาพักของนักเรียน เท่ากับ 1.71

2. นักศึกษาฝึกสอนใช้อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมในการสอนร้อยละ 34.99 และ 14.70 ตามลำดับ
3. นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดในการให้แนวทางหรือออกคำสั่งมากที่สุดในบรรดาพฤติกรรมทางวาจาทั้งหมดของนักศึกษาฝึกสอน คิดเป็นร้อยละ 18.51 ของเวลาทั้งหมด
4. นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนมากพอควร (พฤติกรรมของ 6-6, 6-7, 7-6 และ 7-7) คิดเป็นร้อยละ 4.54 ของเวลาทั้งหมด
5. นักศึกษาฝึกสอนนำความคิดเห็น หรือคำทอมของนักเรียนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนน้อยมาก (พฤติกรรมของ 3-3) ซึ่งมีเพียงร้อยละ .06 ของเวลาทั้งหมด
6. นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ร้อยละ 16.51 และ 33.17 ของเวลาทั้งหมด ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอน เท่ากับ .50
7. นักเรียนใช้เวลาพูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ร้อยละ 4.87 และ 24.16 ของเวลาทั้งหมด ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน เท่ากับ .20
8. จากการเปรียบเทียบเฉพาะเวลาที่ใช้ในการพูด จะเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดคิดเป็นร้อยละ 63.13 และนักเรียนใช้เวลาพูด ร้อยละ 36.87 และเมื่อคิดเวลาที่ใช้ในการพูดภาษาไทยทั้งหมดแล้ว นักศึกษาฝึกสอนจะใช้เวลาในการพูดภาษาไทยร้อยละ 77.23 ในขณะที่นักเรียนใช้เวลาพูดภาษาไทยเพียงร้อยละ 22.77 หรือนักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดภาษาไทยมากกว่านักเรียน ประมาณ $3\frac{1}{2}$ เท่า และเมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการพูดภาษาอังกฤษ จะเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนใช้เวลาในการพูดภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันมากนัก คือคิดเป็นร้อยละ 57.87 และ 42.13 ตามลำดับ
9. พฤติกรรมที่มากที่สุดในบรรดาพฤติกรรมทั้ง 10 ประเภท คือ พฤติกรรมประเภท 8₂ หรือการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่ คิดเป็นร้อยละ 22.86 ในขณะที่พฤติกรรมประเภท 1 หรือการยอมรับความรู้สึกของนักเรียนมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ .06 ของเวลาทั้งหมด
10. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันนานเกิน 3 วินาที บ่อยครั้ง มี 8 ลักษณะ คือ พฤติกรรมที่ตกในของ 10-6, 6-6, 4-8₂, 8₂-8₂, 8₂-6, 5-5, 6-8₂ และ 10-10

ความล้าค้ำจากน้อยไปหามาก พฤติกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันมากที่สุด โดยไม่นับระยะเวลาของการเจ็บ (พฤติกรรมของ 10-10) คือ การที่นักเรียนพูดเป็นหมู่ตามคำสั่งของนักศึกษาฝึกสอน (พฤติกรรมของ 6-8₂) คิดเป็นร้อยละ 9.43 รองลงมาได้แก่การบรรยายติดต่อกันของนักศึกษาฝึกสอน (พฤติกรรมของ 5-5) และการให้แนวทางหรือออกคำสั่งของนักศึกษาฝึกสอนหลังจากที่นักเรียนพูดเป็นหมู่ (พฤติกรรมของ 8₂-6) คิดเป็นร้อยละ 9.09 และ 7.54 ของเวลาทั้งหมด

11. ค่าเฉลี่ยของกิจกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอน 1 คน ประมาณ 661 ครั้ง นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดมากที่สุด 329 ครั้ง นักเรียนใช้เวลาพูด 192 ครั้ง คิดเป็นการพูดเป็นหมู่ 151 ครั้ง การพูดเป็นรายบุคคล 36 ครั้ง และการพูดริเริ่มเพียง 5 ครั้ง เป็นการเจ็บหรือวนวายสืบสน 140 ครั้ง

✓ 12. อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลกับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่ เท่ากับ .24

✓ 13. อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษาฝึกสอนกับการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน เท่ากับ 1.49

✓ 14. อัตราส่วนระหว่างการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนเท่ากับ .17

15. ระดับชั้นเรียนต่างกันไม่ทำให้อัตราส่วนระหว่างกิจกรรมทางวาจาต่อไปนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ

15.1 อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดของนักศึกษาฝึกสอนกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน

15.2 อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลกับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่

15.3 อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษาฝึกสอนกับการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน

15.4 อัตราส่วนระหว่างการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน

15.5 อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

16. ระดับชั้นเรียนต่างกัน ทำให้อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาฝึกสอนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

17. อัตราส่วนระหว่างการไร้อำนาจกับการบรรยายของนักศึกษาฝึกสอนเท่ากับ .42

18. อัตราส่วนระหว่างการใช้อธิพจน์ทางอ้อมกับการใช้อธิพจน์ทางตรง ของคณาจารย์ คำนวณนักเรียน เท่ากับ .58

19. นักเรียนพูดคอบสนองหลังจากที่นักศึกษาฝึกสอนพูด คิดเป็นร้อยละ 19.44

นักเรียนพูดเป็นหมู่คอบสนองนักศึกษาฝึกสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.43 รองลงมา คือ การพูดคอบค่านักศึกษาฝึกสอนเป็นหมู่ คิดเป็นร้อยละ 5.72 ของเวลาทั้งหมด

20. นักเรียนพูดคอบเนื่องกันร้อยละ 8.08 และเป็นกรพูดคอบเนื่องกันเป็นหมู่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.56 ของเวลาทั้งหมด

21. ในการพูดคอบค่านักศึกษาฝึกสอนของนักเรียนร้อยละ 7.27 เป็นการคอบค่านถามในแนวแคบเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 7.16

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับชั้นเรียนทำให้อัตราส่วนต่าง ๆ ต่อไปนี้ของกิจกรรมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.1 อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดของนักศึกษาฝึกสอนกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน

1.2 อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลกับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่

1.3 อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษาฝึกสอนกับการให้นักเรียนคอบค่านักศึกษาฝึกสอน

1.4 อัตราส่วนระหว่างการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน

1.5 อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

2. ระดับชั้นเรียนทำให้อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดประมาณครึ่งหนึ่งของเวลาทั้งหมด และเวลาส่วนใหญ่ใช้ในการบรรยายเน้นเนื้อหา ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของเนียร์ฮูฟ¹ (Nearhoof) และนักเรียนใช้เวลาพูดเพียงร้อยละ 29.04 ของเวลาทั้งหมด ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของสุนันธา เลาจัน² (Sunantha Laochan) แต่เมื่อเทียบกับผลการวิจัยของแร็ก³ (Wragg) ซึ่งปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาในการพูดถึงร้อยละ 71 ของเวลาที่ใช้ในการพูดทั้งหมด ในขณะที่นักศึกษาฝึกสอนในการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการพูดเพียงร้อยละ 63 ของเวลาที่ใช้ในการพูดทั้งหมด การที่นักศึกษาฝึกสอนในการวิจัยนี้ใช้เวลาในการพูดน้อยกว่านักศึกษาฝึกสอนในการวิจัยของแร็ก อาจเป็นเพราะตัวอย่างประชากรในการวิจัยของแร็ก คือนักศึกษาฝึกสอน 10 คน และรหัสที่นำมาใช้ในการวิจัยมีความถี่ 4,000 ครั้ง เท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลไม่เป็นตัวอย่างประชากรที่แท้จริงก็ได้

2. นักศึกษาฝึกสอนใช้อิทธิพลทางตรงมากกว่าใช้อิทธิพลทางอ้อมในการสอนประมาณ 2 เท่าครึ่ง ซึ่งผู้วิจัยเห็นคล้ายกับความคิดเห็นของแร็ก (Wragg) ที่กล่าวไว้ว่า "ในการสอนภาษาแม่ครูสามารถใช้อิทธิพลทางอ้อมในการสอนได้มากกว่าในการสอนภาษาต่างประเทศ"⁴

¹Nearhoof, loc.cit.

²Laochan, loc.cit.

³Wragg, op.cit., p. 118.

⁴Ibid., p. 120.

เพราะในการสอนภาษาต่างประเทศครูต้องเป็นแบบอย่างให้นักเรียนฝึกพูดตาม ประกอบกับโอกาสที่นักเรียนจะแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ครูยอมรับ นำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนก็ทำได้ยากเนื่องจากนักเรียนมักจะมีอุปสรรคในการใช้ภาษาต่างประเทศในการแสดงความคิดเห็น ฉะนั้นการที่ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนใช้สิทธิพลทางตรงในการสอนมากกว่าใช้สิทธิพลทางอ้อม นับว่าผลการวิจัยตรงกับลักษณะการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยทั่วไป

3. ในบรรดาพฤติกรรมทางวาจาทั้งหมดของนักศึกษาฝึกสอน ปรากฏว่า การใช้เวลาพูดในการให้แนวทางหรือออกคำสั่งมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.51 ของเวลาทั้งหมด ซึ่งต่างจากพฤติกรรมทางวาจาในการสอนวิชาอื่น ๆ ที่ครูมักจะใช้เวลาพูดในการบรรยายมากที่สุด เช่น ผลการวิจัยของ ชุกกลิ่น อุณวิจิตร ปรากฏว่า ครูใช้เวลาพูดทั้งหมดร้อยละ 69.77 เป็นการบรรยายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.72 ของเวลาทั้งหมด⁵ หรือผลการวิจัยของ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า "ครูแสดงพฤติกรรมการสอนด้วยวิธีบรรยายหรืออภิปรายมากกว่าวิธีอื่น"⁶

4. นักศึกษาฝึกสอนมีพฤติกรรมของ 6-6, 6-7, 7-6 และ 7-7 มากพอควร คิดเป็นร้อยละ 4.54 ของเวลาทั้งหมด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วกล่าวได้ว่ามีปัญหาด้านวินัยเกิดขึ้นในห้องเรียนมากพอควร แต่ผู้วิจัยคิดว่า การที่เป็นเช่นนี้เพราะวิธีการจำแนกพฤติกรรมประเภท 6 รวมการให้แนวทางแก่นักเรียน การพูดนำ การออกคำสั่งให้นักเรียนพูดตาม หรือตอบคำถาม นักศึกษาฝึกสอน และพฤติกรรมประเภทนี้มีมากในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งจัดว่าเป็นวิชาทักษะ นอกจากนั้นเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจคำสั่ง หรือการให้แนวทางภาษาอังกฤษ ทำให้ให้นักศึกษาใช้ภาษาไทยในการสั่งหรือให้แนวทางควบคู่กับภาษาอังกฤษ จึงมีผลทำ

⁵ ชุกกลิ่น อุณวิจิตร, เรื่องเดิม, หน้า 29.

⁶ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมของครูและนักเรียนในชั้นที่สอนวิชาสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ฉบับสมบูรณ์) (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ : มีนาคม 2518), หน้า 248. (อัครสำเนา)

ให้พฤติกรรม 6-6 มีมากกว่าปกติด้วย และเมื่อนำพฤติกรรมของ 6-6 มารวมกับพฤติกรรมอื่น ๆ ของคลังกล่าว ทำให้ดูเหมือนว่ามีปัญหาค่านิยมเกิดขึ้นในห้องเรียนมากพอควร

5. การที่นักศึกษาฝึกสอนนำความคิดเห็นหรือคำตอบของนักเรียนมาไขประโยชน์ (พฤติกรรมของ 3-3) ในการเรียนการสอนน้อยมากนั้น ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะเป็นผลจากลักษณะการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยทั่วไปที่นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นมากอยู่แล้ว เพราะมีอุปสรรคที่ไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้ก็เหมือนใช้ภาษาแม่

6. ถ้าพิจารณาจากการใช้เวลาพูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอน จะเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดภาษาไทยมาก คิดเป็นครึ่งหนึ่งของเวลาที่พูดภาษาอังกฤษ และจากผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนในระดับชั้นต่างกันมีอัตราส่วนในการใช้เวลาพูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่างกันอย่างเชื่องช้าได้ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

7. จากเวลาที่ใช้ในการพูดทั้งหมด นักเรียนมีโอกาสใช้เวลาพูด ร้อยละ 36.87 และอัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน เท่ากับ .20 แสดงว่าในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นักเรียนมีโอกาสพูดภาษาไทย เพียงร้อยละ 20 หรือ 1 ใน 5 ของเวลาที่ใช้ในการพูดทั้งหมดของนักเรียน เมื่อเทียบกับเวลาที่ใช้ในการพูดภาษาอังกฤษทั้งหมดแล้ว นักศึกษาฝึกสอนกับนักเรียนต่างก็ใช้เวลาในการพูดภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันมากนัก คือคิดเป็นร้อยละ 57.87 และ 42.13 ตามลำดับ

8. จากการเปรียบเทียบการใช้เวลาพูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนโดยคิดจากเวลาที่ใช้ในการพูดเท่านั้น ปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดภาษาไทยมากกว่านักเรียนมาก คิดเป็นร้อยละ 77.23 และ 22.77 ตามลำดับ ซึ่งใกล้เคียงกับการวิจัยของ Wragg ที่นักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนใช้เวลาพูดภาษาแม่ ร้อยละ 81 และ 19 ตามลำดับ⁷ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการสอนภาษาต่างประเทศ ครูต้องใช้ภาษาแม่อธิบาย และแปลเพื่อช่วยความเข้าใจให้นักเรียน ในขณะที่นักเรียนใช้ภาษาต่างประเทศในการพูดตาม หรือตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน จึงทำให้การใช้เวลาพูดภาษาต่างประเทศของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

⁷Wragg, op.cit., p. 118.

จากการใช้เวลาพูดภาษาต่างประเทศของนักศึกษาฝึกสอนมากนัก

9. พฤติกรรมที่มากที่สุดในการบรรดาพฤติกรรมทั้ง 10 ประเภท คือ การให้นักเรียนพูดเป็นหมู่ (ร้อยละ 22.86 ของเวลาทั้งหมด) และอัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลกับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่ เท่ากับ .24 แสดงว่า การให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลมีเพียงประมาณ 1 ใน 4 ของการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่เท่านั้น และถ้าคิดการใช้เวลาพูดของนักศึกษาฝึกสอน ออกมาเป็นนาทีแล้ว⁸ จะเห็นว่า การให้นักเรียนพูดเป็นหมู่และการให้พูดเป็นรายบุคคลนั้นต่างกันมาก และจากการทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่า H จะเห็นว่า การให้นักเรียนพูดเป็นหมู่และการให้พูดเป็นรายบุคคลของแต่ละระดับชั้นนั้นไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ทุกระดับชั้น นักศึกษาฝึกสอนให้นักเรียนพูดเป็นหมู่มากกว่าพูดเป็นรายบุคคล

ไมเคิล เวสต์⁹ (Michael West) ได้ศึกษาปัญหาการใช้เวลาพูดของนักเรียนในการเรียนภาษา ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนควรได้ฝึกพูดมากกว่าฝึกฟัง ซึ่งมีความได้ว่าให้นักเรียนได้ฝึกพูดมากกว่าครูพูดให้ฟัง และเวสต์ได้ทดลองจับเวลาในการพูดทุก ๆ นาทีไว้เพื่อแยกสัดส่วนการใช้เวลาพูดในการเรียนภาษาไว้พอที่จะนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ได้ ดังนี้

⁸ การคิดเวลาของการวิจัยครั้งนี้ ในภาคผนวก ฉ.

⁹ Michael West, "The Problem of Pupil Talking-Time," English Language Teaching Selection 2, ed., W.R. Lee (London : Oxford University Press, Reprinted, 1970), pp. 171 - 172.

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการพูดจากการศึกษาของเวสต์และจากผลการวิจัย
ครั้งนี้

เวลาที่ใช้ในการพูด	การวิจัยของเวสต์		การวิจัยครั้งนี้	
	นาที	ร้อยละ	นาที	ร้อยละ
เวลาที่ครูหรือนักศึกษาฝึกสนทนาพูด	27	45	16 $\frac{1}{2}$	50.00
เวลาที่นักเรียนพูดเป็นหมู่	6	10	7 $\frac{1}{2}$	22.73
เวลาที่นักเรียนพูดเป็นรายบุคคล	15	25	2	6.06
เวลาของการเงี่ยบหรือทำกิจกรรมที่ไม่มีการพูด	12	20	7	21.21
รวม	60	100	33	100.00

จากการคำนวณเวลาในการเรียนของเวสต์ ปรากฏว่าใน 1 ชั่วโมง นักเรียนแต่ละคนใช้เวลาพูด 6 $\frac{1}{2}$ นาที และจากการวิจัยนี้ นักเรียนแต่ละคนใช้เวลาพูด 7 นาที 34 วินาที ในเวลา 33 นาที ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบแล้ว จะเห็นว่านักเรียนในการวิจัยนี้มีโอกาสฝึกพูดมากพอควร แม้จะเป็นการพูดเป็นหมู่ตามนักศึกษาฝึกสอนก็ตาม แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อดูจากข้อเสนอแนะของเวสต์¹⁰ (West) ในบทความเดียวกันที่ว่า ในการเรียนภาษาที่ดี คือนักเรียนเรียนกับครูตัวต่อตัวนั้น นักเรียนมีโอกาสฝึกพูดถึงร้อยละ 60-80 ซึ่งผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาต่างประเทศได้มากกว่า จะเห็นว่าการให้นักเรียนฝึกพูดยังมีน้อยมาก

จิตรา รอดเชื้อ ได้สรุปเวลาเฉลี่ยที่นักเรียนใช้ในการฝึกทักษะการพูดต่อ 1 คาบ คิดเป็นนาทีไว้ว่า "จากเวลาเรียนจริง (โดยเฉลี่ย) 49.32 นาที และนักเรียนใช้ฝึกทักษะการพูด 7.76 นาทีนั้น นักเรียนได้ฝึกการพูดเป็นรายบุคคล 4.09 นาที การพูดเป็นกลุ่ม 0.09 นาที การพูดพร้อมกันทั้งชั้น 3.58 นาที"¹¹ ซึ่งจะเห็นได้โดยประมาณว่านักเรียนมีเวลาใน

¹⁰ Ibid.

¹¹ จิตรา รอดเชื้อ, เรื่องเดิม, หน้า 38.

การฝึกพูดน้อยกว่านักเรียนในการวิจัยนี้ ทั้งนี้เพราะ จิตรว รอกเชื้อ ได้แยกเวลาที่ใช้ในการพูดและเวลาที่ใช้ในการอ่านออกจากกัน ซึ่งอาจทำให้เวลาในการพูดต่างจากเวลาที่ใช้ในการพูดของการวิจัยนี้ที่ผู้วิจัยได้แยกการพูดและการอ่านออกจากกันได้

10. จากอัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษามาก่อนกับการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษามาก่อน เท่ากับ 1.49 แสดงว่าการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษามาก่อนมีมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษามาก่อน ถึงประมาณ 1 เท่าครึ่ง และสนับสนุนให้เห็นชัดว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นนักเรียนจะได้ฝึกพูดตามครูเป็นส่วนใหญ่ และมากกว่าการตอบคำถาม

11. อัตราส่วนระหว่างการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนเท่ากับ .17 แสดงว่านักศึกษามาก่อนใช้การกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยมากเพียงร้อยละ 17 และใช้การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน ร้อยละ 83 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ สุนันทา เหล่าจันทร์¹² ซึ่งปรากฏว่านักศึกษามาก่อนใช้การกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมถึงร้อยละ 31 จะเห็นว่า นักศึกษามาก่อนในการวิจัยนี้ใช้การกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมประมาณครึ่งหนึ่งของนักศึกษามาก่อนในการวิจัยของ สุนันทา เหล่าจันทร์ เท่านั้น ผู้วิจัยคิดว่า น่าที่จะให้นักศึกษามาก่อนได้พยายามใช้การกระตุ้นในการสอนภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ เพราะการกระตุ้นจะเป็นแรงจูงใจที่ดีให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากกว่าการควบคุมพฤติกรรมโดยเฉพาะในการเรียนภาษาซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยความพยายาม ความอดทนในการฝึกเป็นเวลานาน เพราะการเรียนภาษามีใช้เรียนแต่กฎเกณฑ์เท่านั้น ดังที่มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของแรงจูงใจ หรือการกระตุ้นพฤติกรรมในการเรียนไว้หลายท่าน เช่น บี. เอฟ. สกินเนอร์¹³ (B.F. Skinner) กล่าวไว้ว่า นักเรียนมิใช่เรียนจากการพูดตามสิ่งที่ครูบอกให้เท่านั้น สิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียน

¹²Laochan, *op.cit.*, p. 37.

¹³B.F. Skinner, The Technology of Teaching, (Meredith Cooperation, 1960), p. 103.

คือแรงจูงใจหรือการกระตุ้นพฤติกรรม (Positive Reinforcement)

นอกจากนี้ ปีเตอร์ ซี. แมคเคน¹⁴ (Peter C. Madden) กล่าวไว้เช่นกันว่า การศึกษาพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจหรือการกระตุ้นพฤติกรรม (Positive Reinforcement) ใหญ่ผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนได้ดีกว่าการทำโทษหรือการบังคับให้เรียน

12. ระดับชั้นเรียนต่างกันทำให้อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 แสดงว่า นักศึกษาฝึกสอนในระดับชั้นต่างๆ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6 และ 7 ใช้เวลาในการพูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่างกัน และจากตารางที่ 7 จะเห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาฝึกสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้เวลาในการพูดภาษาไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83 และนักศึกษาฝึกสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 7 ใช้เวลาในการพูดภาษาไทยน้อยลงตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 42 และ 32 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อแรกเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนยังไม่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมาก่อน นักศึกษาฝึกสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงต้องใช้ภาษาไทยในการสอน เช่น อธิบายหรือออกคำสั่งมากกว่านักศึกษาฝึกสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 7 ก็ได้

13. การที่ระดับชั้นเรียนต่างกัน ไม่ทำให้อัตราส่วนต่าง ๆ ในข้อ 15.1-15.5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 นั้น อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาฝึกสอนต่างก็เรียนวิธีการสอนอย่างเดียวกันมา เมื่อฝึกสอนจึงใช้วิธีการสอนที่คล้าย ๆ กัน จึงทำให้มีพฤติกรรมในการเรียนการสอนมีอัตราส่วนคงกล่าวไม่ต่างกัน

¹⁴Peter C. Madden, "Skinner and the Open Classroom," Readings in Classroom Learning and Perception, ed., Richard J. Mueller et al. (New York : Praeger Publishers, Inc., 1974), p. 47.

ขอเสนอแนะ

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะได้เพิ่มลักษณะวิธีวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาของแฟลนเคอร์สให้มีรายละเอียดกว่าการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้สามารถแยกพฤติกรรมได้ละเอียดขึ้น เช่น

1.1 พฤติกรรมประเภท 6 ควรแยกเป็น 2 ลักษณะ

6₁ ได้แก่การออกคำสั่ง หรือการแนะแนวทาง

6₂ ได้แก่การพุดนำของครู

1.2 พฤติกรรมประเภท 8₁ และ 8₂ ควรแยกดังนี้

8_{1S} ได้แก่ การให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคล

8_{1R} ได้แก่ การให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล

8_{2S} ได้แก่ การให้นักเรียนพูดเป็นหมู่

8_{2R} ได้แก่ การให้นักเรียนอ่านเป็นหมู่

8_{3S} ได้แก่ การให้นักเรียนพูดทั้งชั้น

8_{3R} ได้แก่ การให้นักเรียนอ่านทั้งชั้น

1.3 พฤติกรรมประเภท 10 ควรแยกเป็น

10₁ ได้แก่ การเขียนที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

10₂ ได้แก่ การเขียนที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือความวุ่นวาย

สับสนที่จำแนกไม่ได้ว่าเป็นพฤติกรรมประเภทใด

2. ควรมีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกิจกรรมทางวาจาของครูประจำการกับ

นักศึกษามีกสอนในการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นเดียวกัน

3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

4. ควรมีการศึกษาหาเกณฑ์ของกิจกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงสุดในแต่ละระดับ

5. ควรมีการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อการนิเทศโดยใช้วิธีวิเคราะห์
กิจกรรมทางวาจาในการนิเทศการฝึกสอน

6. ควรมีการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจากับคะแนนในการ
สอบสอนของนักศึกษาฝึกสอนในการสอนภาษาอังกฤษ

7. ผู้วิจัยควรเป็นอาจารย์นิเทศ หรือผู้นิเทศ โดยตำแหน่งเพื่อสะดวกในการเก็บ
ข้อมูล ทั้งนี้เพราะการวิเคราะห์พฤติกรรมในการสอนจะไม่สามารถกระทำได้อาครณผู้สอนหรือ
นักศึกษาฝึกสอนไม่ยินดีให้ความร่วมมือให้เข้าวิเคราะห์และบันทึกพฤติกรรมทางวาจา เช่น
หลีกเลี่ยงไม่ยอมสอนเต็มเวลา เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูลใหม่

สำหรับสถาบันฝึกหัดครู

1. ควรจัดให้มีการวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาในการฝึกสอนภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาฝึกสอนของสถาบัน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการฝึกสอนเป็นครั้งคราว
เพื่อจะได้ทราบข้อมูลในการปรับปรุงการเตรียมนักศึกษาฝึกสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรจัดอบรมวิธีการวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนให้กับ
อาจารย์ นักศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจในวิธีการ
ดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการสอน การฝึกสอนหรือการนิเทศการสอนภาษา
อังกฤษให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ควรนำเอาวิธีการวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนไปใช้ในการ
การเตรียมนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน เช่น ในการทดลองสอนก่อนออกฝึกสอน ใช้วิธีสอนแบบ
จุลภาคเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของตนเอง และของเพื่อนนักศึกษา
ด้วยกัน โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน และรับฟังข้อควรแก้ไขจากอาจารย์โดย
อาศัยวิธีวิเคราะห์กิจกรรมดังกล่าวเป็นเครื่องมือ ทั้งนี้ควรนำเอาวิธีวิเคราะห์กิจกรรม
ทางวาจาไปใช้ในการเตรียมนักศึกษาก่อนออกฝึกสอนทุกวิชา ทุกระดับ มีใช้เฉพาะวิชาภาษา
อังกฤษเท่านั้น

สำหรับครูหรือนักศึกษาฝึกสอนภาษาอังกฤษ

1. ควรให้เวลานักเรียนได้ฝึกพูดมากกว่าครูหรือนักศึกษาฝึกสอนพูด โดยเฉพาะพูดภาษาอังกฤษ

2. ควรพยายามให้นักเรียนพูดตามน้อยกว่าตอบคำถามของครู หรือนักศึกษาฝึกสอน เพราะการให้นักเรียนพูดตามมาก ๆ นั้น มักจะให้นักเรียนเบื่อ ไม่พยายามตั้งใจฟังให้เข้าใจ หรือใช้ความคิด นักเรียนจะฝึกพูดเหมือนนกแก้วนกขุนทองที่พูดตามโดยไม่รู้อาไรของสิ่งที่พูดออกมา และทำให้การฝึกพูดไม่เกิดประโยชน์คุ้มกับเวลาที่ใช้ฝึก

3. ควรให้นักเรียนได้ฝึกพูดเป็นรายบุคคลมากขึ้น เพราะนักเรียนจะต้องพยายามสนใจติดตามบทเรียนอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะพูดไม่ถูก นอกจากนั้นแล้ว การพูดเป็นหมู่ก็จะก่อให้เกิดความรำคาญให้กับห้องข้างเคียงด้วย และการพูดเป็นรายบุคคลนั้นไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนพูดกับครูเท่านั้น ครูอาจจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกพูดกันเองก็ได้ ดังที่ คาร์ล ซี.

แกร์สัน และ โรเบิร์ต เอ. มากูน¹⁵ (Karl C. Garrison and Robert A. Magoon) ขอเสนอแนะการโต้ตอบของครูและนักเรียนในชั้นเรียนไว้ 4 แบบ แต่ละแบบให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่างกันตามลำดับดังนี้

3.1 วิธีที่ให้ผลสัมฤทธิ์น้อยที่สุด คือการที่ครูพูดกับนักเรียน (One-way communication)

3.2 วิธีที่ให้ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง คือการที่ครูกับนักเรียนพูดโต้ตอบกัน (Two-way communication)

3.3 วิธีที่ให้ผลสัมฤทธิ์สูง คือการที่ครูกับนักเรียนพูดโต้ตอบกัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนกับนักเรียนพูดโต้ตอบกันเองด้วย (Two-way communication and communication among students)

3.4 วิธีที่ให้ผลสัมฤทธิ์สูงที่สุด คือการที่ครูเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มเรียน และทุกคนในห้องเรียนมีโอกาสพูดโต้ตอบกันและกัน (Two-way communication among all members of the group, including teacher)

¹⁵Karl C. Garrison and Robert A. Magoon, Educational Psychology : An Integration of Psychology and Educational Practices (Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company, 1972), p.456.

4. ครูหรือนักศึกษามีการสอนควรพยายามใช้การกระตุ้นให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การยกของชมเชย การให้กำลังใจเมื่อนักเรียนพูด-ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง เพื่อให้ นักเรียนมีกำลังใจและพยายามใช้ภาษาอังกฤษโต้ตอบมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย